

UUDEN MINKKITARHAN RAKEN- TAMINEN, SEN KUSTANNUKSET JA KANNATTAVUUS

Jyrki Talvitie

Opinnäytetyö
Toukokuu 2012
Liiketalouden koulutusohjelma
Maaseutuelinkeinojen markkinointi
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Maaseutuelinkeinojen markkinointi

TALVITIE JYRKI:

Uuden minkkitarhan rakentaminen, sen kustannukset ja kannattavuus

Opinnäytetyö 33 s.
Toukokuu 2012

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää uuden minkkitarhan rakentamisen vaikutuksia Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhan kannattavuuteen. Yrityksellä on ollut vanha minkkitarha mutta siellä toiminta jouduttiin lopettamaan uusien häkkimääräysten tultua voimaan 2010 vuoden loppuun mennessä. Yrityksen ei ole taloudellisesti kannattavaa enää investoida vanhaan minkkitarhaan vaan tarkoituksena on rakentaa kokonaan uusi minkkitarha joka tulee täyttämään kaikki ympäristösuojelulakien ja eläinsuojelulakien säädösten asettamat vaatimukset.

Tutkimusmenetelmänä työssä käytetään tapaustutkimusta. Siinä tarkastellaan uuden minkkitarhan rakentamisen investointia minkkitarhan kannattavuuden näkökulmasta eri laskentatoimen osa-alueita hyväksi käyttäen. Lähdemateriaalina tutkimuksessa käytetään haastatteluita, liiketaloudesta ja laskentatoimesta kertovaa kirjallisuutta, turkistarhauksen julkaisuja sekä lehtiartikkeleita.

Tutkimuksen tuloksista selviää että minkkitarhaus on tällä hetkellä erittäin kannattavaa liiketoimintaa ja investoinnit uuteen minkkitarhaan pystytään tekemään pelkällä tulorahoituksella.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business and Administration
Marketing of Agricultural and Rural Industries

TALVITIE JYRKI:

Construction of a new mink farm, cost and profitability

Bachelor's thesis 33 pages

May 2012

The aim of the study was to investigate the construction of a new mink farm and its effects on the Talvitien turkistarha Ltd's mink farm profitability. The company had been an old mink farm but when the new cage requirements came into force by the ends of the year 2010, the company was forced to shut down its operations. The investments in an old mink farm are not profitable for the company, but the purpose is to build a new mink farm that will meet all environmental protection and animal protection requirements.

A case study is used as a research method in this study. The construction of a new mink farm is assessed from a profitability perspective using various accounting areas. Interviews, business finance and accounting narrative writing literature, fur farming publications and newspaper articles are used as the source materials.

The results of the survey show that mink farming is currently a very profitable business. Investments in a new mink farm can be carried out by means of simple internal financing.

Key words: mink farming, profitability, investment, mink farm

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO.....	5
2 PERUSTIETOA MINKINKASVATUKSESTA.....	7
2.1 Minkki turkiseläimenä.....	7
2.2 Kasvatusympäristö.....	8
2.3 Minkkien kasvattaminen.....	9
2.4 Lisääntyminen ja jalostus.....	9
2.5 Minkinrehu.....	10
2.6 Minkkien lopettaminen ja nahkonta.....	10
2.7 Minkkinahkojen myynti ja markkinointi.....	10
2.8 Minkintuotantomäärät Suomessa ja maailmalla.....	11
3 TALVITIEN TURKISTARHA OY:N ESITTELY.....	13
3.1 SWOT-analyysi.....	14
3.1.1 Vahvuudet.....	15
3.1.2 Heikkoudet.....	16
3.1.3 Mahdollisuudet.....	16
3.1.4 Uhat.....	17
4 TUTKIMUKSESSA KÄYTETTÄVÄT LASKENTATOIMEN TEORIAM.....	18
4.1 Kannattavuus.....	18
4.1.1 Kustannukset.....	18
4.1.2 Katetuottolaskenta.....	19
4.2 Investoinnit.....	20
4.2.1 Lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmä.....	21
4.2.2 Pääoman tuottoastemenetelmä.....	21
5 UUDEN MINKKITARHAN RAKENTAMINEN.....	22
5.1 Uuden minkkitarhan toiminta ja käyttö.....	22
5.2 Uuden minkkitarhan kustannukset.....	22
6 TALVITIEN TURKISTARHA OY:N MINKKITARHAN KANNATTAVUUS.....	24
6.1 Minkkitarhan tulot.....	24
6.2 Minkkitarhan toiminnan kustannukset.....	26
6.3 Kannattavuuslaskelmat.....	28
6.4 Investointilaskelmat.....	29
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	31
LÄHTEET.....	33

1 JOHDANTO

Turkisten tuottaminen on perinteinen suomalainen elinkeino ja se työllistää suomessa noin 17500 ihmistä joista suoraan 4350 ja välillisesti 13 200 henkilöä. Tällä hetkellä Suomessa toimii noin 1000 turkistilaa jotka ovat pääsääntöisesti perheyriityksiä. Suurin osa suomessa sijaitsevista turkistiloista toimii pohjanmaalla. Vientiin nahoista menee noin 98 % ja vientitulot ovat noin 300 miljoonaa euroa vuosittain. (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.)

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää uuden minkkitarhan rakentamisen vaikutuksia Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhan kannattavuuteen. Yrityksellä on ollut vanha minkkitarha Pedersören kunnassa vuoden 2010 loppuun asti mutta siellä toiminta jouduttiin lopettamaan uusien häkkimääräysten tultua voimaan 2010 vuoden loppuun mennessä. Yrityksen ei ole taloudellisesti kannattavaa enää investoida vanhaan minkkitarhaan suurempia häkkeitä vaan tarkoituksena on rakentaa kokonaan uusi minkkitarha joka tulee täyttämään kaikki ympäristösuojelulakien ja eläinsuojelulakien säädösten asettamat vaatimukset. Työssä käsitellään aluksi myös yleisiä minkkitarhaukseen liittyviä asioita ja Talvitien turkistarha Oy:n toimintaa, jotta opinnäytetyön lukija voi saada hyvän kokonaiskuvan aiheesta.

Työn tavoitteena on tutkia mikä on Talvitien turkistarha Oy:n uuden minkkitarhan vuosittainen tulos ja verrata sitä uuden minkkitarhan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin siitä hetkestä kun vanha minkkitarha on lopetettu ja uuden minkkitarhan rakentaminen on saatu päätökseen ja tuotanto on suurimmillaan. Tulosten selvittämiseen käytetään tutkimuksessa laskentatoimen eri osa-alueita, kuten kustannus- ja investointilaskelmia. Näiden laskelmien perusteella tehdään johtopäätöksiä siitä kuinka uuden minkkitarhan rakentaminen vaikuttaa tarhan toimintaan vuosittain ja tuleeko rakentaminen kannattavaksi.

Tutkimusmenetelmänä työssä käytetään tapaustutkimusta. Tapaustutkimuksessa tarkastellaan yksityiskohtaista, intensiivistä tietoa yksittäisestä tapauksesta. (Hirsijärvi, Remes, Sajavaara 2009, 134.) Tässä tutkimuksessa se tarkoittaa uuden minkkitarhan rakentamisen vaikutuksia tarhan kannattavuuteen. Tutkimuksen aihe on rajattu koskemaan pelkästään Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhaa eikä siinä oteta huomioon yrityksen kettujen ja suomensupien tarhausta.

Opinnäytetyön aihe on rajattu koskemaan pelkästään minkkitarhan kannattavuutta eikä siinä oteta huomioon yrityksen muuta toimintaa. Teorioiden ja laskelmien lisäksi työssä käytetään tiedonkeruumenetelmänä Talvitien turkistarha Oy:n yrittäjän haastatteluja. Tutkimusta tehtäessä pidetään yhteyttä yrittäjiin keskustellen siinä esiin tulevista asioista. Tällä tavoin voidaan varmistaa tutkimuksen pitäminen todenmukaisena ja ajan tasaisena. Työssä käytetään hyväksi myös kirjoittajan omaa henkilökohtaista tietoa minkkitarhauksesta.

Lähdemateriaalina tutkimuksessa käytetään haastatteluiden lisäksi liiketaloudesta ja laskentatoimesta kertovaa kirjallisuutta, turkistarhauksen julkaisuja sekä lehtiartikkeleita.

2 PERUSTIETOA MINKINKASVATUKSESTA

Tässä kappaleessa aion kertoa perustietoa minkinkasvatuksesta jotta lukija saa paremman kokonaiskuvan minkinkasvatuksesta koska ala voi olla vieras monelle. Aiheet käsittelevät seuraavia asioita: Minkki turkiseläimenä, kasvatusympäristö, minkkien kasvattaminen, lisääntyminen ja jalostus, minkinrehu, minkkien lopettaminen ja nahoitus, minkinnahkojen myynti ja markkinointi, minkintuotantomäärät suomessa ja maailmalla.

2.1 Minkki turkiseläimenä

Minkki kuuluu nääteläimiin ja on jo pitkään ollut yksi tärkeimmistä turkiseläimistä maailmassa. Minkki on lähtöisin Pohjois-Amerikasta jossa sen kasvattaminen on aloitettu jo 1880-luvun loppupuolella. Suomeen minkki tuotiin 1920-luvulla mutta sen varsinainen kasvatus aloitettiin vasta 1930-luvulla. Tarhatun minkin kantamuotoina pidetään alaskanminkkiä ja quebecminkkiä, joiden välisiä risteytyksiä kutsutaan standardiminkeiksi. Turkistiloilla kasvatetaan minkin monia värimuunnoksia, valkoisista ja vaaleanharmaista väreistä aina punaruskeisiin ja mustiin. (Turkistieto.fi.)

Minkkien koko vaihtelee sukupuolen mukaan. Naarat painavat lihavimmillaan 1 - 1,5 kg ja urokset 2 – 3 kg. Minkin pituus kuonosta hännän tyveen on naarilla 38 cm ja uroksella 44 cm. (Turkistieto.fi.)

Minkkiturkis kestää hyvin kulutusta ja on lujaa. Sitä käytetään paljon päällysvaatteisiin, asusteisiin ja somisteisiin. Minkkiturkista voidaan värjätä eri painokuoseilla, leikata jopa pestä nykyään. Hyvin hoidettuna minkkiturkki kestää pehmeytensä ja muodistettavuuden kymmeniä vuosia. (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.)

2.2 Kasvatusympäristö

Minkkejä kasvatetaan niin kutsutuissa varjotaloissa tai kasvatushalleissa, joissa jokaisella eläimellä on oma tunnistekortilla merkitty paikkansa. Talon keskellä kulkee käytävä ja sen molemmilla puolilla sijaitsevat minkkien häkit ja pesäkopit kuten kuvasta 1 ilmenee. (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.) Minkkihalli on taas isompi rakennelma jossa hallin sisällä sijaitsee monia häkkirivejä ja alustana toimii asfaltti. Varjotallot ja hallit tarjoavat minkeille suojaa kylmää ilmaa, tuulta, sadetta ja kuumuutta vastaan. (Talvitie 2012.) Minkkien häkeissä on verkkopohjat jotta ulosteet ja virtsa pääsevät putoamaan pois häkeistä, tällä tavalla minkit pysyvät kuivina ja puhtaina. (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.)

Suomalaisilla turkistiloilla noudatetaan tarkoin maa- ja metsätalousministeriön laatimaa eläinsuojelulakia. Tässä laissa on määritelty tarkasti häkin koko ja minkkien enimmäismäärä yhtä häkkiä kohden. Minkin häkin vähimmäiskoko on määritelty siten että, häkin leveys on vähintään 30 cm, pituus ilman pesäkoppia vähintään 70 cm ja korkeus vähintään 45 cm. (Suomen turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.) Minkkien häkeissä on aina pesäkopit ja niissä käytetään kuivikkeita kuten heinää ja kutteria. Normaalisissa häkissä täysikasvuisia minkkejä saa pitää enintään 2 kpl. Niin sanotuissa kiipeilyhäkeissä jotka ovat muuten samanlaisia kuin normaalit häkit mutta niissä on yläkerros, saa pitää enintään 4 minkkiä samassa häkissä. (Talvitie 2012.)

KUVA 1. Minkkien kaksirivinen varjotalo (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.)

2.3 Minkkien kasvattaminen

Päivittäisiä töitä minkkitilalla ovat eläintenruokinta ja tarkkailu. On tärkeää katsoa joka päivä että eläimet ovat terveitä, kuivikkeita on tarpeeksi pesäkopeissa ja että vesi tulee jokaiseen varjotaloon. Turkistuotannon vuosittainen työkierto noudattaa tuotantoeläinten kehityskaarta. Vuosikierrossa on kaksi tavoitetta; hyvin voivat pentueet keväällä ja hyvien tuotanto-olosuhteiden kautta hyvälaatuiset nahat syksyllä. (Talvitie 2012.) Seuraavassa esittelen minkkitilan vuodenkierron.

Kevättalvi: Alkaa minkkien parituskausi.

Kevät: Pennut syntyvät tarhalle.

Kesä: Pentujen kasvatus ja vierottaminen emoistaan.

Syksy: Minkkien talvikarva alkaa kehittyä. Tällöin ruokaa kuluu eniten vuodessa.

Syystalvi: Siitosminkkien valinta ja nahoitus.

Talvi: Valmistautuminen uuteen kasvatuskauteen, verinäytteiden otto siitosminkeiltä. (Talvitie 2012.)

2.4 Lisääntyminen ja jalostus

Minkkien kiima aika ajoittuu maaliskuulle ja minkit paritetaan aina kaksi kertaa. Yhtä urosta kohden tilalla pidetään 4-5 naarasta. Naaran tiineysaika on noin 40 – 70 päivää ja yksi naaras saa keskimäärin 4-5 pentua. (Talvitie 2012.)

Jalostustyö on todella tärkeää minkkien kasvatuksessa. Siitoseläimiksi pyritään valitsemaan parhaat yksilöt. Tärkeitä jalostukseen vaikuttavia tekijöitä on eläimen terveys, luonne, ruumiinrakenne, hedelmällisyys ja turkin laatuominaisuudet. (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.)

2.5 Minkinrehu

Minkit ovat lihansyöjiä ja niiden ravinto koostuukin pääasiassa kalastuksen ja siipikarjatuotannon ylijäämistä eli teurastamoiden sivutuotteista. Lisäksi rehussa käytetään myös viljarehuja ja valkuaisrehuja. Näistä aineista syntyy minkeille tuoretta rehua joka on puuromaista. (Talvitie 2012.)

Rehu tehdään tuottajien omistamissa osakeyhtiöissä ja kuljetetaan tarhoille kuorma-autoilla. Rehua valvotaan ja laatua seurataan tarkasti ja siitä otetaan näytteitä. Yksi minkki syö tuotettua nahkaa kohden noin 50 kg tuoretta rehua. (Talvitie 2012.)

2.6 Minkkien lopettaminen ja nahkominen

Minkit lopetetaan marraskuun aikana ja tarkka nahkomisen ajankohta määräytyy minkin värityypin ja turkin yleisvaikutelman perusteella. Minkit lopetetaan hiilidioksidikaasulla. Nahkominen tapahtuu ensin nytkemällä minkki. Sen jälkeen nahka kaavitaan puhtaaksi rasvasta ja pyöritetään sahanpurujen kanssa rummussa ylimäärärasvan imeyttämiseksi puruun. Tämän jälkeen nahka oiotaan muotoillun tuen eli taanan päälle ja laitetaan kuivumaan 2 - 3 päiväksi. Kun nahka on kuivanut, se otetaan taanalta pois, kammataan, merkitään ja lähetetään huutokauppa yhtiölle myyntiin. (Talvitie 2012.)

2.7 Minkinnahkojen myynti ja markkinointi

Suomalaiset minkinnahat myydään maailmalle pääsääntöisesti turkishuutokauppayhtiö Saga Furs Oyj kautta. Saga Furs Oyj on kansainvälinen turkishuutokauppayhtiö ja omalla alallaan ainoa julkisesti noteerattu yhtiö maailmassa. Yhtiön osake on listattuna

Helsingin pörssiin. Yhtiön ydinvahvuuksia on tarkkaan valvottu turkisten tuotantoketju, alan laajin huipputurkisten tarjonta ja korkea toiminnallinen laatu. Yhtiön keskeisin tehtävä on turkisinahkojen välitysmyynti kansainvälisissä huutokaupoissa, joita järjestetään 4 - 5 kertaa vuodessa. Näiden kansainvälisten huutokauppojen aikana nahoille määrittyy maailmanmarkkinahinta sen hetken kysynnän ja tarjonnan perusteella. Yhtiö lajittelee vastaanottamansa turkisinahat koon, värin, värin puhtauden sekä laadun perusteella yhtenäisiin Saga – kriteerien mukaisiin myyntieriin. Vain Saga Furs Oyj huutokaupoissa myydään Saga brändin alla olevia turkisinahkoja. Saga brändi on maailman tunnetuin turkisbrändi. Ostajia saapuu huutokauppoihin keskimäärin 300 – 800 kaikilta markkina-alueilta. Eniten suomalaisia turkisinahkoja ostavat Kiina, Venäjä, Italia ja Kreikka. Tilikaudella 2010/2011 yhtiön kokonaismyynti nousi yli 594 miljoonaan euroon joka on paras tulos yhtiön historiassa. (Saga Furs Oyj.)

Turkistuottajat ovat ottaneet käyttöön sertifikaatti järjestelmän joka on tae laadukkaasta tuotannosta ja eläinten hyvästä hoidosta. Sertifioidut turkistilat täyttävät sertifikaatin saavuttamiseksi seuraavat kriteerit: Eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvatusolosuhteet, rehuhuolto, jalostus, ympäristönhoito, tilahygienia, koulutus ja varautuminen poikkeusoloihin. (Suomen Turkiseläinkasvattajain Liitto ry.)

Toinen suuri huutokauppayhtiö maailmassa on Kopenhagen fur. Yhtiö sijaitsee Tanskassa joka on maailman suurin minkinnahkojen tuottaja maailmassa. Kopenhagen fur on erikoistunut minkinnahkojen myyntiin ja siellä myydyt minkit ovat huippulaatua. Yhtiö myy minkinnahkoja kaikkialta maailmasta. (Talvitie 2012.)

2.8 Minkintuotantomäärät Suomessa ja maailmalla

Suomessa kasvatetaan minkkejä noin 400 tilalla. Suurin osa tiloista sijaitsee pohjanmaalla jonne turkiseläinkasvatus on pääsääntöisesti keskittynyt Suomessa. (Talvitie 2012.)

Suomalaisten minkkitilojen siitosmäärät olivat vuonna 2010 noin 470 000 minkkiä. Tällä siitospeläinmäärällä Suomessa tuotettiin noin 2 miljoonaa minkinnahkaa. (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry.) Minkinnahkoja tuotetaan paljon maailmalla ja suurin tuottaja on tällä hetkellä Tanska joka tuottaa n. 14 miljoonaa minkinnahkaa vuodessa. Muita isoja tuottajia ovat Kiina, Hollanti ja Puola kuten taulukosta 1 ilmenevät.

TAULUKKO 1. Minkinnahkojen tuotantomäärät (Oslo Fur Auctions.)

Minkinnahkojen tarjontamäärät maailmanmarkkinoilla v. 2007 - 2009

	2009	2008	2007
Tanska	14 000 000	14 000 000	14 000 000
Suomi	2 100 000	1 900 000	2 100 000
Norja	600 000	660 000	680 000
Ruotsi	1 200 000	1 300 000	1 400 000
Islanti	150 000	160 000	170 000
Pohjoismaat yhteensä	18 050 000	18 020 000	18 350 000
USA	2 800 000	3 000 000	3 000 000
Venäjä	1 300 000	2 000 000	2 200 000
Kanada	2 300 000	2 300 000	2 300 000
Kiina	9 000 000	12 000 000	18 000 000
Hollanti	4 500 000	4 500 000	4 300 000
Valko-Venäjä	600 000	800 000	1 000 000
Ukraina	200 000	300 000	250 000
Irlanti	150 000	200 000	180 000
Ranska	150 000	180 000	190 000
Saksa	300 000	350 000	400 000
Puola	3 700 000	3 200 000	2 800 000
Belgia	150 000	150 000	150 000
Argentiina	100 000	120 000	120 000
Italia	150 000	150 000	150 000
Espanja	500 000	500 000	450 000
Baltian maat	2 000 000	2 000 000	1 600 000
Muut maat	550 000	400 000	350 000
Yhteensä	46 500 000	50 270 000	55 790

3 TALVITIEN TURKISTARHA OY:N ESITTELY

Talvitien Turkistarha Oy aloitti toimintansa vuonna 1969 toiminimellä ja vuonna 1984 yritys muuttui osakeyhtiöksi. Yrityksen omistavat Hannu, Jussi ja Janne Talvitie. Vakituisia työntekijöitä ovat omistajat mukaan lukien 8 henkilöä ja sesonkiaikoina kuten nahoituksessa ja parituksessa yrityksen henkilöstömäärä nousee 15 henkilöön. Talvitien turkistarha Oy:n omistajilla on myös maatalousyhtymä jossa viljellään tärkkelysperunaa, ohraa, vehnää ja kauraa noin 130 peltohehtaarilla. Tämä toiminta tukee myös hyvin turkistarhasta koska osassa toimintaa pystytään käyttämään samoja koneita ja laitteita kuten esimerkiksi lannan ajossa. (Talvitie 2012.)

Yritys harjoittaa turkistuotantoa Kauhavan Alahärmässä kahdella eri tarhalla. Uudemalla turkistarhalla joka on rakennettu 2000 - luvulla on yhteensä 27 kappaletta varjotaloja ja alueella sijaitsee myös huoltorakennus ja varasto. Tarhalla kasvatetaan kettuja ja suomensupeja. Vanhemmalla turkistarhalla on varjotaloja yhteensä 15 kappaletta ja se on toiminut viime vuosina lähinnä kasvatus tarhana. Tarhalla kasvatetaan myös kettuja ja suomensupeja. Alueella sijaitsee myös huoltorakennus ja varasto. Näissä kahdessa turkistarhassa yritys tuottaa pentutuloksesta riippuen noin 13 000 kappaletta ketun/suomensupin nahkaa vuodessa. (Talvitie 2012.)

Talvitien turkistarha Oy:llä oli myös turkistarha Pedersören kunnassa jossa tuotettiin 2010 vuoden loppuun asti noin 20 000 kpl minkinnahkoja vuodessa. Uudet häkkimuuтокset astuivat voimaan 2010 vuoden loppuun mennessä ja yrityksen ei ollut kannattavaa enää investoida vanhaan tarhaan suurempia häkkeitä. Yritys aikookin korvata tulevaisuudessa Pedersören turkistarhan minkkituotannon rakentamalla kokonaan uuden minkkitarhan Alahärmään uudemman turkistarhan viereen. (Talvitie 2012.)

Turkisrehun yritys ostaa ulkopuoliselta rehutoimittajalta. Yritys nahoittaa itse ketut/suomensupit ja minkeistä suurin osa nahoitetaan Kaustisella sijaitsevassa Furfix Oy:ssä. Talvitien Turkistarha Oy myy vuosittain tuottamansa turkisnahat suomalaisen Saga Furs Oyj huutokauppayhtiön kautta. Turkisalan suhdanteista riippuen yrityksen

liikevaihto voi vaihdella vuosittain 1 – 2,5 miljoonaa euron välillä. Yritykselle on myös myönnetty Sertifikaatti laadukkaasta tuotannosta. (Talvitie 2012.)

3.1 Swot – analyysi

SWOT – analyysin lyhenne tulee sanoista strengths (vahvuudet), weaknesses (heikkoudet), opportunities (mahdollisuudet) ja threats (uhat). SWOT – analyysissä arvioidaan yrityksessä olevia voimavaroja sekä yrityksen toimintaympäristön kehitystä ja piirteitä. Asiat kirjataan nelikenttä malliin jossa vahvuudet ja heikkoudet kuvaavat yrityksen sisäisiä voimavaroja, osaamista ja niiden puutteita. Mahdollisuudet ja uhat taas käsittelevät yrityksen ulkopuolista toiminta- ja kilpailuympäristöä. (Viitala & Jylhä 2002, 47–48.)

SWOT – analyysin perusteella voidaan tehdä yrityksen toimintaa koskevia päätelmiä, miten vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi, miten heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi, miten tulevaisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään ja miten uhat vältetään yrityksessä. SWOT on hyvin kuvaava ja käyttökelpoinen analyysikeino liikeidean suunnittelussa sekä yritystä kehittäessä. (Viitala & Jylhä 2002, 47–48.) Taulukossa 1 on esitetty Talvitien turkistarha Oy:n SWOT – analyysi.

TAULUKKO 1. Talvitien turkistarha Oy:n SWOT – analyysi.

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sijainti ja koko • Talous kunnossa • Ammattitaito • Kustannustehokas tuotanto • Monipuolinen tuotanto • Rakennukset, koneet ja laitteet • Sertifikaatti • Hyvä pentutulos ja laatu 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investointitarve • Riittävä työvoima sesonkiaikoina • Eläntaudit
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turkisten lisääntyvä kysyntä • Turkismuoti • Kylmät talvet • Turkiksien uudet käyttötavat • Laadun ja pentutuloksen nousu • Maailmantalouden nousu • Ekologinen tuote 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poliittiset uhat • Eläinaktivismi • Maailmantalouden lasku • Valuuttakurssien muutokset • Turkismuodin hiipuminen • Turkisten laskeva kysyntä • Lämpöiset talvet • Hintamuutokset • Turkisalan suhdanneherkkyys • Kustannusten nousu

3.2 Vahvuudet

Talvitien turkistarha Oy sijaitsee pohjanmaalla keskeisellä turkistarhausalueella missä ovat rehukeskukset ja alan muut yritykset lähellä kuten tarviketoimittajat, nahoituskeskukset, konekauppa yms. Yrityksen talous on hyvässä kunnossa ja siitä on osoituksena myönnetty korkein mahdollinen yritysluokitus eli AAA. Yrityksen rakennukset ja koneet ovat hyvässä kunnossa ja vuosien mittaan on investoitu suuria summia yrityksen kehittämiseen. Tuotanto on myös suurta ja näin ollen pystytään tuottamaan kustannus-

tehokkaasti isoja määriä turkisinahkoja. Pentutuloksessa yritys on onnistunut hyvin vuosien mittaan ja laatuunkin panostetaan koko ajan enemmän. Yrityksen omistajilla on vankka kokemus turkistarhauksesta ja palkattu työvoima on ammattitaitoista. Talvitien turkistarha Oy:lle on myönnetty Sertifikaatti laadukkaasta tuotannosta, tämä tarkoittaa sitä että yritys huomio tarkasti eläinten hyvinvoinnin ja ympäristön toiminnassaan.

3.3 Heikkoudet

Yrityksen heikkoutena voidaan pitää tällä hetkellä suuria investointeja joita joudutaan tekemään minkkitarhan siirrosta johtuen. Tämä rasittaa yrityksen taloutta luonnollisesti koska investointi on mittava. Osaavan henkilöstön palkkaaminen sesonkiaikoina kuten parituksessa ja nahoituksessa on myös ollut haastavaa joinain vuosina. Eläintaudit ovat myös haaste tuotannolle koska ne heikentävät pentutulosta ja nahkojen laatua

3.4 Mahdollisuudet

Tällä hetkellä turkis on muodissa ympäri maailmaa ja muotitalojen mallistot pursuavat turkiksia ja turkis koetaankin ekologiseksi tuotteeksi koska se kestää pitkään. Myös menneet talvet ovat olleet hyvin kylmiä ympäri maailmaa ja tämä on luonut suurta kysyntää kaikkialla maailmassa mutta etenkin Kiinassa ja Venäjällä. Maailmantalouden piristyminen on vaikuttanut myös positiivisesti turkistuotantoon ja nahkojen hinnat ovat nousseet ennätyskorkeiksi huutokaupoissa. Myös uudet tekniikat ja käyttötarkoitukset turkiksille luovat lisääntyvää kysyntää. Talvitien turkistarha Oy:lle nämä asiat lupaavat hyvää tulevaisuuden kannalta. Yritys pyrkii myös jatkuvasti kasvattamaan pentutulosta ja laatua, jos tässä onnistutaan tarkoittaa se parempaa kannattavuutta yrityksessä.

3.5 Uhat

Turkistuotannon tulokseen ja kannattavuuteen vaikuttavat suoraan nahkojen markkinahinnat jotka voivat vaihdella hyvin paljon tilikausien välillä. Markkinariippuvuuden lisäksi alalle kohdistuu monia muitakin riskejä aiheuttavia tekijöitä, kuten kuluttajien suhtautuminen turkiksiin, muodin vaihtelut ja lämpöiset talvet päämarkkina-alueilla. Myös eläinaktivismi ja poliittiset kielto tavoitteet muodostavat uhkia yrityksen toiminnalle. Turkistuotannon kannattavuus on riippuvainen myös valuuttakursseista eli dollarin ja euron välisestä kurssista, koska ostajat ostavat nahkoja dollareissa ja tuottajat saavat rahat euroina. Turkisnahkojen markkinahintaa ohjaa myös tarjontamäärät joita huuhtokauppoihin ympäri maailmaa tulee myyntiin koska markkinoilla kysynnän ja tarjonnan perusteella nahoille muodostuu hinta. Maailmantalouden heilahtelut vaikuttavat myös välittömästi turkisnahkojen hintoihin. Näin tapahtui myös vuonna 2008 kun finanssikriisi alkoi Yhdysvalloista ja levisi ympäri maailmaa ja tämän takia turkiskauppa pysähtyi kuin seinään hetkeksi aikaa ja turkiksien hinta putosi alle tuotantokustannusten, eli turkiskauppaa voidaan pitää hyvin suhdanneherkkänä alana. Myös jatkuva kustannusten nousu on haasteellista varsinkin silloin kun on huonommat ajat turkistuotannossa.

4 TUTKIMUKSESSA KÄYTETTÄVÄT LASKENTATOIMEN TEORIAT

Yrityksen talousohjaus toteutuu pääasiassa laskentatoimen tuottaman tiedon varassa. Laskentatoimi luokitellaan perinteisesti kahdeksi osa-alueeksi jotka ovat: sisäinen ja ulkoinen laskentatoimi. Nykyään useimmiten niitä nimitetään yleiseksi laskentatoimeksi ja johdon laskentatoimeksi. (Viitala & Jylhä 2006, 298.)

Yleisen laskentatoimen tarkoituksena on tuottaa tietoja yrityksen ulkopuolisille sidosryhmille kun taas johdon laskentatoimen tavoitteena on auttaa yritystä saavuttamaan taloudelliset tavoitteensa. Johdon laskentatoimen avulla yritys pyrkii tutkimaan erilaisien taloudellisten vaihtoehtojen vaikutuksia omalle toiminnalleen ja asettamaan sille tavoitteita ja seuraamaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä. (Viitala & Jylhä 2006, 298–299.)

4.1 Kannattavuus

Yrityksen toiminnan tavoitteena on tuottaa voittoa ja olla mahdollisimman kannattava. Kannattava yritys saa toiminnastaan enemmän tuloja kuin siitä aiheutuu kustannuksia. Kun yritys aloittaa toiminnan tai laajentaa tuotantoaan on kustannuksia yleensä enemmän kuin tuloja. (Kinkki & Lehtisalo 2002, 139.)

Kannattavuutta ja sen kehitystä on tutkittu perinteisesti niin tuotteittain, tuoteryhmittäin, yksiköittäin kuin koko liiketoiminnan osalta katetuottolaskennan avulla. Katetuotto saadaan vähentämällä tuotteiden tai palveluiden myynnistä saaduista tuloista myyntiin laitettut kustannukset. (Viitala & Jylhä 2006, 300.)

4.1.1 Kustannukset

Kun tuotteiden valmistukseen käytetyt kustannukset ovat suuremmat kuin niistä saatavat myyntituotot on toiminta tällöin kannattamatonta eli yritys tuottaa tappiota. Kustannukset on perinteisesti jaettu kiinteisiin ja muuttuviin kustannuksiin ja näin ollen kaikki kustannukset ovat pitkällä aikavälillä muuttuvia. (Viitala & Jylhä 2006, 300–301.)

Kiinteät kustannukset ovat yleensä riippumattomia tuotannon määrästä ja yksinkertaisesti voidaan sanoa että kiinteitä kustannuksia syntyy vaikka yhtään tuotetta ei valmistettaisi tai palvelua myytäisi. Tyypillisiä kiinteitä kustannuksia ovat esimerkiksi toimitilojen, rakennusten ja koneiden vuokrat, pitkävaikutteisten tuotantovälineiden poistot ja vakuutusmaksut, lämmitys-, ilmastointi- ja siivouskulut, kiinteistöhuoltoon ja vakituisen henkilöstön palkkaus kulut. (Viitala & Jylhä 2006, 301.)

Muuttuvat kustannukset riippuvat taas suoraan tuotannon ja myynnin määrästä. Jos esimerkiksi yrityksen toiminta on pysähdyksissä, ei muuttuvia kustannuksiakaan synny. Tyypillisiä muuttuvia kustannuksia aiheuttavia tuotannontekijöitä ovat myytävät tavarat, tuotteiden valmistuksessa käytettävät raaka-aineet, valmistuksen ja myynnin yhteydessä kuluvat tarvikkeet, palkka-, käsittely-, kuormaus- ja kuljetuskustannukset, kaluston, koneiden ja työkalujen huoltomaksut sekä energiakulutuskustannukset. (Viitala & Jylhä 2006, 302.)

Kustannukset eivät käyttäydy aina yhtä selvästi kuten kiinteät kustannukset. On niin sanottuja puolikiinteitä kustannuksia jotka kasvavat hyppäyksittäin toiminnan volyymin noustessa. Ne ovatkin eräänlaisia kiinteiden ja muuttuvien kustannuksien välimuotoja. Yrityksen kustannusrakenne tarkoittaa sitä, millaisista eristä yrityksen kokonaiskustannukset koostuvat ja se riippuu siitä millä alalla yritys toimii, esimerkiksi palvelualoilla kustannusrakenne painottuu palkkakuluihin. (Viitala & Jylhä 2006, 301–302.)

4.1.2 Katetuottolaskenta

Katetuottolaskennan periaate määritellään siten että myyntituotoista vähennetään ensin muuttuvat kustannukset. Näiden erotus osoittaa sen paljonko jää kiinteiden kustannusten kattamiseen ja paljonko yritys tuottaa voittoa. Katetuottolaskennan tärkein tunnusluku on katetuotto. Katetuoton on oltava riittävä, jotta sillä voidaan kattaa kiinteät kustannukset ja voitonjako.

Negatiivinen katetuotto johtaa lyhyellä aikavälillä velkaantumiseen ja pitkällä aikavälillä toiminnan lopettamiseen kannattamattomana. (Viitala & Jylhä 2006, 303.) Katetuotto laskennan peruskaava on esitelty kuviossa 1 seuraavalla sivulla.

Myyntituotot
- <u>Muuttuvat kustannukset</u>
= Katetuotto
- <u>Kiinteät kustannukset</u>
= Tulos

KUVIO 1. Katetuottolaskennan peruskaava (Viitala & Jylhä 2006, 303.)

4.2 Investoinnit

Yritystoiminnan pitäisi tuottaa niin paljon, että siitä riittäisi kustannusten kattamisen jälkeen ja voitonjaon lisäksi myös investointeihin. Investointina voidaan pitää mitä tahansa rahan käyttöä, jonka tarkoituksena on hankkia tuloja, säästää kustannuksia tai saada aikaan muuta hyötyä pitemmällä aikavälillä. Investoinnit voivat olla tilojen, kaluston, koneiden tai laitteiden olemassa olevan kannan laajentamista tai ylläpitoa. Näille erilaisille investoinneille määritellään usein sekä riski että tuottovaatimukset. (Viitala & Jylhä 2006, 309.)

Investoinnit ovat yritykselle yleensä kauaskantoisia päätöksiä. Vertailun ja päätöksenteon pohjaksi laaditaan erilaisia kannattavuuslaskelmia eli investointilaskelmia. Niiden avulla yritys voi vertailla eri investointikohteita ja vaihtoehtoja toiminnassaan. (Viitala & Jylhä 2006, 309 - 310.)

Yleisimmät käytetyt investointilaskentamenetelmät ovat nykyarvomenetelmä, annuiteettimenetelmä, sisäisen korkokannan menetelmä, lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmä ja pääoman tuottoastemenetelmä. Kolme ensimmäisenä mainittua menetelmää perustuvat koronkorkolaskuun. (Pulkkinen & Holopainen 2006, 170.) Käytän omassa tutkimuksessa hyödyksi lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmää ja pääoman tuottoastemenetelmää.

4.2.2 Lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmä

Lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmän avulla määritetään aika, jonka kuluttua investoinnista saatavat nettotuotot ovat yhtä suuret kuin investointikustannukset. Investointia pidetään sitä parempana, mitä lyhyempi tämä aika on. (Pulkkinen & Holopainen 2006, 170.)

Lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmä:

$$\text{Takaisinmaksuaika} = \frac{\text{Investointikustannukset}}{\text{Vuotuinen nettotuotto}}$$

KUVIO 2. Lyhimmän takaisinmaksuajan laskentakaava (Pulkkinen & Holopainen 2006, 171.)

4.2.3 Pääoman tuottoastemenetelmä

Pääoman tuottoastemenetelmällä lasketaan sijoitetun pääoman tuotto. Sillä tarkoitetaan yleisessä tapauksessa vuositulon ja toimintaan sijoitetun pääoman suhdetta. Mitä suurempi pääoman tuottoaste on sitä kannattavampana investointia pidetään. Jos vuositulo vaihtelee eri vuosina, käytetään silloin laskelmassa vuositulojen keskiarvoa. (Pulkkinen & Holopainen 2006, 170 - 171.)

Pääoman tuottoastemenetelmä:

$$\text{Pääoman tuottoaste} = \frac{\text{Vuositulo}}{\text{Sijoitettu pääoma}}$$

KUVIO 3. Pääoman tuottoastemenetelmän laskentakaava (Pulkkinen & Holopainen 2006, 171.)

5 UUDEN MINKKITARHAN RAKENTAMINEN

Talvitien turkistarha Oy on aloittanut rakentamaan uutta minkkitarhaa joka käsittää valmistuessaan 5130 siitosnaarasminkkiä pentuineen. Uuden turkistilan paikka sijaitsee yrityksen kettutarhan vieressä Kauhavan Alahärmässä. Rakennettavalla minkkitarhalla tullaan korvaamaan yrityksen vanha minkkitarha Pedersören kunnassa joka jouduttiin sulkemaan uusien häkkimääräysten tultua voimaan vuoden 2010 loppuun mennessä. Yritys päätyi rakentamaan kokonaan uuden minkkitarhan koska ei ollut taloudellisesti kannattavaa enää investoida vanhaan minkkitarhaan suurempia häkkeitä. Uusi minkkitarha tulee täyttämään kaikki ympäristösuojelulakien ja eläinsuojelulakien säädösten asettamat vaatimukset.

Uudelle minkkitarhalle rakennetaan yhteensä 12 kappaletta varjotaloja yhteispituudeltaan 1950 metriä, näistä puolet varustetaan kerroshäkeillä. Alueelle rakennetaan myös huoltorakennus joka käsittää sosiaalitilat, konttorin, nahoittamon ja hallin koneille ja kuivikkeille. Alueelle rakennetaan myös erillinen rehuvarasto ja alue aidataan.

5.1 Uuden minkkitarhan toiminta ja käyttö

Tällä hetkellä tarhalla on rakennettuna 6 kappaletta valmiita varjotaloja ja huoltorakennus, alue on myös aidattu. Kesän 2012 aikana rakennetaan loput 6 kappaletta varjotaloja valmiiksi minkeille ja rehuvarasto. Tarhalla on tällä hetkellä 3100 siitosnaarasminkkiä. Kun tarha on rakennettu valmiiksi, tuotanto on noin 25000 kappaletta minkinnahkoja vuodessa. Rehu ostetaan tilalle rehuntoimittajalta ja nahoituspalveluja käytetään myös hyödyksi tilan toiminnassa. Minkkitarhan valmistuessa se työllistää noin 4 henkilöä ympärivuotisesti.

5.2 Uuden minkkitarhan kustannukset

Uuden minkkitarhan rakentamisen kustannukset on arvioitu olevan noin 1 061 000 euroa. Kustannukset koostuvat rakennustarvikkeista, minkkihäkeistä, pesäkopeista, juo-

malaitteista, puutavarasta, kattopelleistä, työvoima kustannuksista, maansiirtotöistä ja urakoitsijoiden palkoista.

Talvitien turkistarha Oy on ostanut myös uudet siitosminkit toiselta tilalta. Yhteensä yritys osti 1000 siitosnaarasminkkiä pentuineen. Tästä syntyi kustannusta noin 126 000 euroa.

Uuden minkkitarhan kustannukset:

Rakentaminen = 1061 000 euroa

Siitosminkit = 126 000 euroa

Yhteensä = 1187 000 euroa

KUVIO 1. Minkkitarhan kustannukset.

6 TALVITEN TURKISTARHA OY:N MINKKITARHAN KANNATTAVUUS

Turkistuotannon tulokseen ja kannattavuuteen vaikuttavat suoraan nahkojen markkina-hinnat jotka voivat vaihdella hyvin paljon tilikausien välillä. Turkistuotanto onkin hyvin markkinaohjautuva tuotantomuoto, jossa markkinoilla kysynnän ja tarjonnan perusteella nahoille muodostuu hinnat. (MTT:n Selvityksiä. 2008, 3, 8.) Turkistuotannon kannatta-vuus on riippuvainen myös valuuttakursseista eli dollarin ja euron välisestä kurssista, koska ostajat ostavat nahkoja dollareissa ja tuottajat saavat rahat euroina. Turkisnahko-jen markkinahintaa ohjaa myös tarjontamäärät joita huutokauppoihin ympäri maailmaa tulee myyntiin. Markkinariippuvuuden lisäksi turkistuotannon kannattavuuteen vaikut-taa myös kuluttajien suhtautuminen turkiksiin ja muodin vaihtelut, myös kylmät säät maailmalla vaikuttavat positiivisesti turkiksien hintaan. (Talvitie 2012.)

Seuraavissa kappaleissa aion selvittää Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhasta saatavat vuosittaiset tulot ja siihen menevät vuosittaiset kustannukset neljän vuoden ajalta koska se aika menee siihen kun uuden minkkitarhan tuotanto on täydessä käytössä. Näiden pohjalta teen johtopäätöksiä siitä kannattaako tuleva investointi uuteen minkkitarhaan.

6.1 Minkkitarhan tulot

Minkkitarhan tulot koostuvat tilan tuottamista minkinnahoista joita myydään huutokau-poissa. Jokainen minkkitarha pyrkii tuottamaan mahdollisimman hyvä laatuista ja iso-kokoista minkinnahkaa koska niistä saa huutokaupoissa parasta mahdollista hintaa. Myös niin sanottu velvet tyypin minkinnahka joka on peitinkarvaltaan lyhyempää kuin normaali peitinkarvainen minkinnahka on ollut viime vuosina selvästi hinnaltaan kal-liimpaa. Hintaero on ollut huutokaupoissa velvet tyypin minkin ja pitempipeitinkarvai-sen minkin välillä 5 – 10 euroa nahalta. Minkinnahan värillä on myös vaikutusta nahas-ta saatavaan hintaan. Eniten tuotetaan ruskean väriyhmän minkinnahkoja maailmassa ja niiden hinnat ovat olleet huutokaupoissa alhaisemmat kuin esimerkiksi mustan, valkoi-sen ja sinisen väriyhmän minkinnahoissa joita Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarha tuottaa. (Talvitie 2012.)

Minkkitarhan pentutuloksella on myös ratkaiseva merkitys tilan kannattavuuteen. Pentutuloksen pitää olla riittävän hyvä jotta myyntiin saa tarpeeksi minkinnahkaa vuodessa. Pentutulos vaihtelee vuodesta toiseen, jonakin vuotena saattaa tulla parempi pentutulos kuin toisena vuotena. Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhauksessa pentutulos on ollut vuosien mittaan keskimäärin 4,5 - 5 pentua yhtä naarasta kohden. Pentutulokseen vaikuttavat positiivisesti esimerkiksi minkkien jalostus ja hyvä hoitaminen. Negatiivisesti pentutulokseen vaikuttavia asioita ovat eläintaudit. Pahin minkeillä esiintyvä tauti on plasmasytoosi joka on veritauti joka heikentää minkin pentutulosta dramaattisesti jopa alle kahteen pentuun naarasta kohden. Se myös heikentää minkinvastuskykyä muita tauteja kohtaan ja pienentää minkin kokoa ja laatua. Plasmasytoosi on ongelma koska siihen ei ole lääkettä. Tautia torjutaan ottamalla siitoseläimistä verinäytteet ja niistä tutkitaan veren vasta-ainepitoisuudet. Jos tilalla havaitaan tartunnan saaneita minkkejä, niin ne poistetaan tuotannosta. Talvitien turkistarha Oy:n minkit ovat puhtaita eli plasmasytoosista vapaita ja tämä luo hyvät edellytykset kannattavalle minkkitarhaukselle. (Talvitie 2012.)

Minkinnahkojen hinta voi vaihdella hyvinkin paljon tilikausien välillä ja tämä vaikeuttaa minkkitarhan tulojen ennustamista. Jonakin vuonna minkkitarhan kannattavuus saattaa olla hyvinkin paljon parempi kuin toisena vuotena. Oheisessa taulukossa 1 on esitetty viiden viimeisen tilikauden minkinnahkojen keskihinta Saga Fursi Oyj:n huutokaupoissa.

TAULUKKO 1. Minkinnahan hintakehitys tilikausina 2006/2007 – 2010/2011 Saga fursi Oyj:n huutokaupoissa. (Saga Furs Oyj.)

Tilikausi	Hinta euroa
2006/2007	27,87
2007/2008	26,66
2008/2009	21,19
2009/2010	33,95
2010/2011	42,30

Talvitien turkistarha Oy:n lopetti minkkitarhauksen vanhalla tarhallaan uusien häkkinääräysten tultua voimaan 2010 vuoden lopulla. Yritys tuotti minkinnahkoja tilikautena 2010/2011 yhteensä noin 23 000 kappaletta. Tästä kertyi myyntituloa ilman arvonnalisäveroa $23000 * 42,30 = 972\,900$ euroa. Koska yritys investoi uuteen minkkitarhaan, niin tuotanto on ollut normaalia pienempää tilikautena 2011/2012 koska siitoseläimiä on pitänyt jättää paljon tuotantoon. Yritys myi tilikauden aikana noin 2000 nahkaa joista suurin osa myytiin Saga Fursin joulukuun huutokaupan aikana jolloin keskihinta myydyillä minkinahoilla oli noin 60 euroa. Tästä kertyi myyntituloa ilman arvonnalisäveroa $2000 * 60 = 120\,000$ euroa.

Tällä hetkellä yrityksellä on tuotannossa noin 3100 minkkinaarasta. Jos pentutulokseksi tulee 4,5 pentua yhtä naarasta kohden tekee se yhteensä $3100 * 4,5 = 13950$ minkinpentua. Koska yritys kasvattaa koko ajan tuotantoa ja joutuu jättämään lisää siitoseläimiä tarhalle ennustetaan myyntiin tulevien minkinnahkojen olevan noin 10000 kappaletta tilikauden 2012/2013 aikana. Minkinnahat ovat vahvistuneet tilikauden 2011/2012 aikana ja maaliskuun Saga Fursin huutokaupassa keskihinta minkeillä oli jo noin 60 euroa. Jos tämä hintataso jatkuu huutokaupoissa, saisi yritys myyntituloa ilman arvonnalisäveroa tilikauden 2012/2013 aikana yhteensä $10000 * 60 = 600\,000$ euroa. Tilikauden 2013/2014 yrityksen tuotannon pitäisi olla isoimmillaan eli 5130 minkkinaarasta pentuineen. Jos pentutulokseksi tulee yhtä naarasta kohden 5 pentua, tekee se yhteensä $5130 * 5 = 25650$ minkinpentua. Minkinnahkoja ennustetaan tulevan myyntiin tilikauden 2013/2014 aikana noin 25000 kappaletta. Jos minkinnahkojen keskihinnan oletetaan laskevan esimerkiksi 50 euroon nahalta huutokaupoissa, tekee se myyntituloa ilman arvonnalisäveroa yhteensä $25000 * 50 = 1\,250\,000$ euroa.

6.2 Minkkitarhan toiminnan kustannukset

Turkisala on teettänyt pohjanmaalla toimivalla Oy Norlic Ab:n kirjanpitotoimistolla analyysin turkistilojen taloudellisesta tilanteesta. Aineistona on käytetty vuoden 2008 tilinpäätöstietoja 120 turkiseläinkasvatusta harjoittavalta yritykseltä. Minkkitilat tuottivat keskimäärin 4651 minkinnahkaa. Yhden minkinnahan tuotantokustannus saadaan jakamalla yrityksen kokonaiskulut myytyjen nahkojen lukumäärällä. (Turkistalous 2009.)

TAULUKKO 2. Minkinnahan tuotantokustannus Suomessa. (Turkistalous 2009.)

Kustannukset	Minkki	
<u>Muuttuvat kustannukset (euro)</u>	2008	2007
Rehu	8,89	9,50
Siitospeläinhankinnat	1,55	0,33
Muut muuttuvat kustannukset	1,73	1,28
Ostopalvelut	0,43	0,37
<u>Palkat + sosiaalikulut</u>	<u>1,40</u>	<u>1,32</u>
<u>Muuttuvat yhteensä</u>	<u>14,00</u>	<u>12,80</u>
<u>Kiinteät kustannukset (euro)</u>		
Palkat + sosiaalikulut	0,90	1,00
Vuokrat	0,42	0,13
<u>Muut kiinteät kustannukset</u>	<u>3,78</u>	<u>3,47</u>
Kiinteät yhteensä	5,10	4,60
Poistot	1,35	1,36
Rahoitustuotot	- 0,49	- 0,49
<u>Rahoituskulut</u>	<u>0,95</u>	<u>0,61</u>
Nahkakohtainen kokonaiskustannus	20,91	18,88

Kuten kustannuslaskelmat osoittavat on suurin yksittäinen kustannuserä minkinnahan tuotannossa rehu, joka oli 8,89 euroa tuotettua minkinnahkaa kohden vuonna 2008. Kustannuslaskelmissa on myös syytä huomioida että Norlicin analyysi perustuu keskiarvoihin jotka voivat vaihdella suuresti yritysten välillä. (Turkistalous 2009.)

Tämän analyysin perusteella lasketaan Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhan kustannukset, tietona käytetään vuoden 2008 nahkakohtaista kokonaiskustannusta joka oli 20,91 euroa.

Yritys tuotti minkinnahkoja tilikautena 2010/2011 yhteensä noin 23000 kappaletta. Tästä kertyi kustannuksia yhteensä $23000 * 20,91 = 480\,930$ euroa. Tilikautena 2011/2012 yritys tuotti noin 2000 kappaletta minkinnahkoja. Tästä kertyi kustannuksia $2000 * 20,91 = 41\,820$ euroa. Yrityksen ennustetaan tuottavan minkinnahkoja tilikaudella 2012/2013 noin 10000 kappaletta ja tästä syntyisi kustannusta $10000 * 20,91 = 209\,100$

euroa. Minkinnahkoja ennustetaan tulevan myyntiin tilikauden 2013/2014 aikana noin 25000 kappaletta. Kustannus olisi näistä $25000 * 20,91 = 522\,750$ euroa.

6.3 Kannattavuuslaskelmat

Tulot euroa (ilman alv)

Tilikausi 2010/2011 = 972 900

Tilikausi 2011/2012 = 120 000

Tilikausi 2012/2013 = 600 000

Tilikausi 2013/2014 = 1 250 000

Menot euroa (ilman alv)

Tilikausi 2010/2011 = 480 930

Tilikausi 2011/2012 = 41 820

Tilikausi 2012/2013 = 209 100

Tilikausi 2013/2014 = 522 750

Tulos euroa

Tilikausi 2010/2011 = $972\,900 - 480\,930 = \mathbf{491\,970}$

Tilikausi 2011/2012 = $120\,000 - 41\,820 = \mathbf{78\,180}$

Tilikausi 2012/2013 = $600\,000 - 209\,100 = \mathbf{390\,900}$

Tilikausi 2013/2014 = $1\,250\,000 - 522\,750 = \mathbf{727\,250}$

Tällä hetkellä turkistarhauksella menee todella hyvin ja se on Suomen kannattavimpia elinkeinoja. Jos minkin hintataso säilyy hyvänä, investoinnit tehdään pelkällä tulorahoituksella eli vierasta pääomaa ei tarvita lainkaan investointeja tehtäessä uuteen minkki-tarhaan. Isotkin investoinnit maksetaan nopeasti takaisin koska yritys tekee tällä hetkellä hyvää tulosta.

6.4 Investointilaskelmat

Edellisissä luvuissa selvitettyjen minkkitarhan tulojen, kustannusten ja tuloksen perusteella voidaan suorittaa uutta minkkitarhaa koskevat investointilaskelmat. Laskentamenetelmänä tutkimuksessa käytetään lyhimmän takaisinmaksun menetelmää ja pääoman tuottoastemenetelmää. Tämä sen takia koska investoinnit tehdään pelkällä tulo-rahoituksella eli vierasta pääomaa ei tarvita lainkaan. Lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmällä saadaan selville aika, jonka kuluttua minkkitarhasta saatavat tuotot ovat yhtä suuret kuin sen investointiin kuluneet kustannukset. Pääoman tuottoastemenetelmällä taas saadaan selville yrityksen minkkitarhan sijoitetun pääoman tuotto. Laskentamenetelmänä käytetään myös yrityksen vuosittaisia tuloksia jotka vähennetään yrityksen investointien kokonaiskustannuksista ja tällä tavoin katsotaan kuinka paljon aikaa menee siihen että investointi on maksettu kokonaisuudessaan.

Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhan tulos on ennusteen mukaan yhteensä neljän vuoden aikana $491\,970 + 78\,180 + 390\,900 + 727\,250 = 1\,688\,300$ euroa. Tästä saadaan yhden vuoden keskiarvoksi yhteensä $1\,688\,300 / 4 = 422\,075$ euroa vuodessa tulosta. Kokonaiskustannukset investoinnille ovat $1\,187\,000$ euroa. Kun kaikki laskennassa käytettävät tiedot on saatu kerättyä yhteen, saadaan investoinnille lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmää käyttämällä tulos:

$$1\,187\,000 / 422\,075 = 2,812$$

Suoritettun laskennan perusteella voidaan todeta että rakennettava minkkitarha maksaisi itsensä takaisin noin 2,8 vuodessa. Tämän perusteella investointia voidaan pitää kannattavana.

Kun kaikki laskennassa käytettävät tiedot on saatu selville, saadaan pääoman tuottoastemenetelmää käyttämällä tulos:

$$422\,075 / 1\,187\,000 = 0,355 = 35,5 \%$$

Suoritettun laskennan perusteella voidaan todeta että minkkitarhan sijoitetun pääoman tuotto on erinomainen eli investointia uuteen minkkitarhaan voidaan pitää kannattavana.

Koska yritys tekee hyvää tulosta ja minkinnahoista on maksettu ennätyshintoja, näkyy se yrityksen kannattavuudessa. Tulosta syntyy todella hyvin tilikautena 2010/2011 koska silloin lopetettiin vanha minkkitarha ja koko tuotanto siitoseläimiä myöden myytiin Saga Furs Oyj:n huutokaupoissa. Tästä saatiin hyvin tulosta jolla pystyttiin aloittamaan uuden minkkitarhan rakentaminen. Tilikautena 2011/2012 tulos jää vähäiseksi koska tuotannon kasvattaminen vie aikaa ja myytäviä nahkoja on vähän. Tilikauden 2012/2013 aikana päästään jo ennustetusti melkein puoleen aiotusta minkinnahan tuotannosta ja tulosta syntyy hyvin jolla voidaan rahoittaa investointeja. Tämän tilikauden jälkeen ei investoinnin arvosta olisi jäljellä enää kuin - 225 950 euroa. Tilikauden 2013/2014 aikana yrityksen pitäisi tuottaa maksimi määrä minkinnahkoja ja tämän tilikauden aikana yritys on maksanut investoinnit uuteen minkkitarhaan ja tulosta jää silti 501 300 euroa.

Tilikausi 2010/2011 = 491 970 - 1 187 000 = - **695 030**

Tilikausi 2011/2012 = 78 180 - 695 030 = - **616 850**

Tilikausi 2012/2013 = 390 900 - 616 850 = - **225 950**

Tilikausi 2013/2014 = 727 250 - 225 950 = + **501 300**

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten uuden minkkitarhan rakentaminen vaikuttaa tulevina vuosina Talvitien turkistarha Oy:n minkkituotannon kannattavuuteen. Yrityksellä on ollut vanha minkkitarha mutta se on jouduttu sulkemaan uusien häkkipääräysten tultua voimaan vuoden 2010 lopulla. Koska vanhaan minkkitarhaan ei ollut taloudellisesti järkevää enää investoida suurempia häkkeitä, on yritys päättänyt alkaa rakentamaan uutta minkkitarhaa yrityksen uudemman kettutarhan viereen. Tutkimuksessa selvitetään Talvitien turkistarha Oy:n minkkitarhasta saatavat vuosittaiset tulot ja siihen menevät vuosittaiset kustannukset neljän vuoden ajalta. Näiden pohjalta tehdään johtopäätöksiä siitä kannattaako tuleva investointi uuteen minkkitarhaan.

Tutkimuksen aluksi kerrottiin yleistä tietoa minkkitarhauksesta ja Talvitien turkistarha Oy:n toiminnasta. Yrityksestä tehtiin myös swot analyysi. Tulosten selvittämiseen käytettiin tutkimuksen teoriaosuudessa laskentatoimen eri osa-alueita, kuten kustannus- ja investointilaskelmia. Varsinaisessa tutkimusosuudessa selvitettiin uuden minkkitarhan vuosittaiset tulot ja menot ja paljonko uuden minkkitarhan toiminnan tulos on vuosittain ja näiden tietojen perusteella tehtiin kannattavuuslaskelmat tulevasta investoinneista rakennettavaan minkkitarhaan.

Tutkimuksen tuloksista selvisi että minkkitarhaus on tällä hetkellä erittäin kannattavaa liiketoimintaa ja uuden minkkitarhan vuosittainen tulos on selvästi voitollinen. Lyhimmän takaisinmaksuajan menetelmää käyttäen saatiin tulokseksi 2,8 vuotta ja oman pääoman tuotto menetelmää käyttäen 35,5 %. Tämän johdosta investoinnit uuteen minkkitarhaan tehdään pelkällä tulorahoituksella eikä vierasta pääomaa tarvita lainkaan investointia tehtäessä.

Tämä tutkimus toteutettiin huhtikuun 2011 ja toukokuun 2012 välisenä aikana. Työ aloitettiin keräämällä tutkimuksessa käytettäviä lähdemateriaaleja ja haastattelemalla useasti toimeksiantajaa. Pyrin käyttämään tutkimuksen aikana monipuolisesti uusia ja ajantasaisia tietoja aiheista ja suhtautumaan hankkimaani aineistoon kriittisesti. Hankituani kaiken tarpeellisen lähdemateriaalin tutkimusta varten aloin kirjoittamaan opin-

näytetyötä puhtaaksi. Käytetyt tutkimusmenetelmät sopivat hyvin työn tarkoitukseen ja tutkimuksen lopputulosta voidaan pitää onnistuneena. Tutkimus saavutti sille asetetut päätavoitteet selvittämällä uuden minkkitarhan kannattavuutta investointia tehtäessä.

Opinnäytetyön tekeminen oli mielenkiintoista koska tutkimus aihe käsitteli itselle kiinnostavia asioita ja siitä oli mukava kirjoittaa. Tein opinnäytetyötä kokopäivätyön ohessa ja tämän takia työn tekeminen vei pidemmän aikaa mitä osasin odottaa.

LÄHTEET

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., Uudistettu painos. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy.

Kinkki, S. & Lehtisalo, A. 2002. Yrtti Yritystietous.1.-5. painos. Vantaa: Dark Oy.

MTT:n Selvityksiä. Karhula, T. Latukka, A. Rekilä, T. 2008. Turkistilojen talous ja alan merkitys sekä tulevaisuuden näkymät Suomessa.

Oslo Fur Auctions. 2012. Kotisivut. Luettu 5.4.2012.
<http://www.norpels.no/xp/pub/topp/ofa/index.html>

Pulkinen, P. & Holopainen, M. 2006. Talous- ja rahoitusmatematiikka. 4., Uudistettu painos. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Saga Furs Oyj. 2012. Kotisivut. Luettu 4.4.2012.
<http://www.sagafurs.com/wps/portal/sagafurs>

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry. 2012. Kotisivut. Luettu 20.3.2012, 23.3.2012. <http://www.stkl-fpf.fi/>

Talvitie, H. Turkistuottaja. 2012. Haastattelu 15.2.2012, 2.4.2012. Talvitien turkistarha Oy. Alahärmä.

Turkistalous 7/2009. Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry. Porvoo. Kirjapaino Uusimaa.

Turkistieto.fi. 2012. Kotisivut. Luettu 27.3.2012. <http://www.turkistieto.fi/>

Viitala, R. & Jylhä, E. 2008. Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta. 1. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Viitala, R. & Jylhä, E. 2002. Menestyvä yritys. Liiketoimintaosaamisen perusteet. 5., tarkistettu painos. Helsinki: Edita Prima Oy.